

Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

Lluc Bosque Conde
Grup EVES-UAB

XXIX Diada de l'Associació Catalana de Salut Laboral

Quo vadis Salut Laboral?



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



QUÉ ÉS LA VEU?



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

La veu és el so
d'un instrument:

EL COS HUMÀ



Jan Gossaert 1478-1532



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

La veu és el so que provoca un corrent d'aire, expel·lida pels **pulmons**, quan travessa un esfínter, la **laringe**, provocant un so inicial que és modificat en els espais **ressonadors**, enriquint-lo i ampliant-lo, amb una intenció comunicativa





Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu





Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

LA FUNCIO MÉS IMPORTANT
DE LA LARINGE ÉS LA
PROTECCIÓ DE LA VIA AÈRIA



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

DISFONIA

Alteració de qualsevol de les característiques de la veu:

- Intensitat (afonia)
- To
- Timbre
- Durada



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

CAUSES DE DISFONIA

Lesions adquirides nòduls, pòlips, edemes (fusiforme, Reinke), pseudoquist, quists de retenció. Lesions congènites quist epidèrmic, sulcus de corda vocal, vergeture. Neoplàsia de laringe, neuritis vírica, secundària a cirurgia de cap i, cuellotumores de coll i mediastí, aneurismes, papilomatosis laríngia recurrent, personalitat neuroticista, introversió, reactivitat a l'estrès, malaltia psiquiàtrica (depressió), hipotiroïdisme, al·lèrgia, reflux faringo-laringi, artritis, corticoides inhalats, brocodilatadores, malalties infeccioses, malalties respiratòries, malalties cardiològiques, malalties de sistema musculoesquelètic, malalties endocrines, malalties neurològiques, malalties de l'aparell digestiu, estats ginecològics, etc.



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

NÓDULS DE LES CORDES VOCALS

Els nòduls de les cordes vocals són creixements benignes (no cancerosos) en les dues cordes vocals causats per continuat de les cordes vocals que provoca un teixit suau i inflammat i que, amb el temps, poden endurir-se i convertir-se en lesions similars a un call.

American Speech-Language-Hearing Association ASHA





Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

USUARIS PROFESSIONALS DE LA VEU SON ELS TREBALLADORS QUE TENEN EN LA VEU LA SEVA PRINCIPAL EINA DE TREBALL

Tietze IR, Lemke J, MONTEGUIN D. populations IN THE U.S. WORKFORCE WHO RELY ON VOICE AS A PRIMARY TOOL OF TRADE: A Preliminary REPORT .. J. OF VOICE, 1997 SEP, 11 (3): 254-9

Cantant, actor, locutor, mestre i teleoperador

Comercials, dependents de botigues, sacerdots, recepcionistes i atenció a client, advocats i jutges, sanitaris en general, psicòlegs i consellers, militars, policies, supervisors d'obres, bombers, monitors esportius, etc.



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

NÓDULS DE LES CORDES VOCALS

Quadre de malalties professionals RD 1299/2006, Annex I (Grup 3, Agent L, Subagent 01, codifica 2L0101),

"**nòduls de cordes vocals a causa dels esforços sostinguts de la veu per motius professionals** "



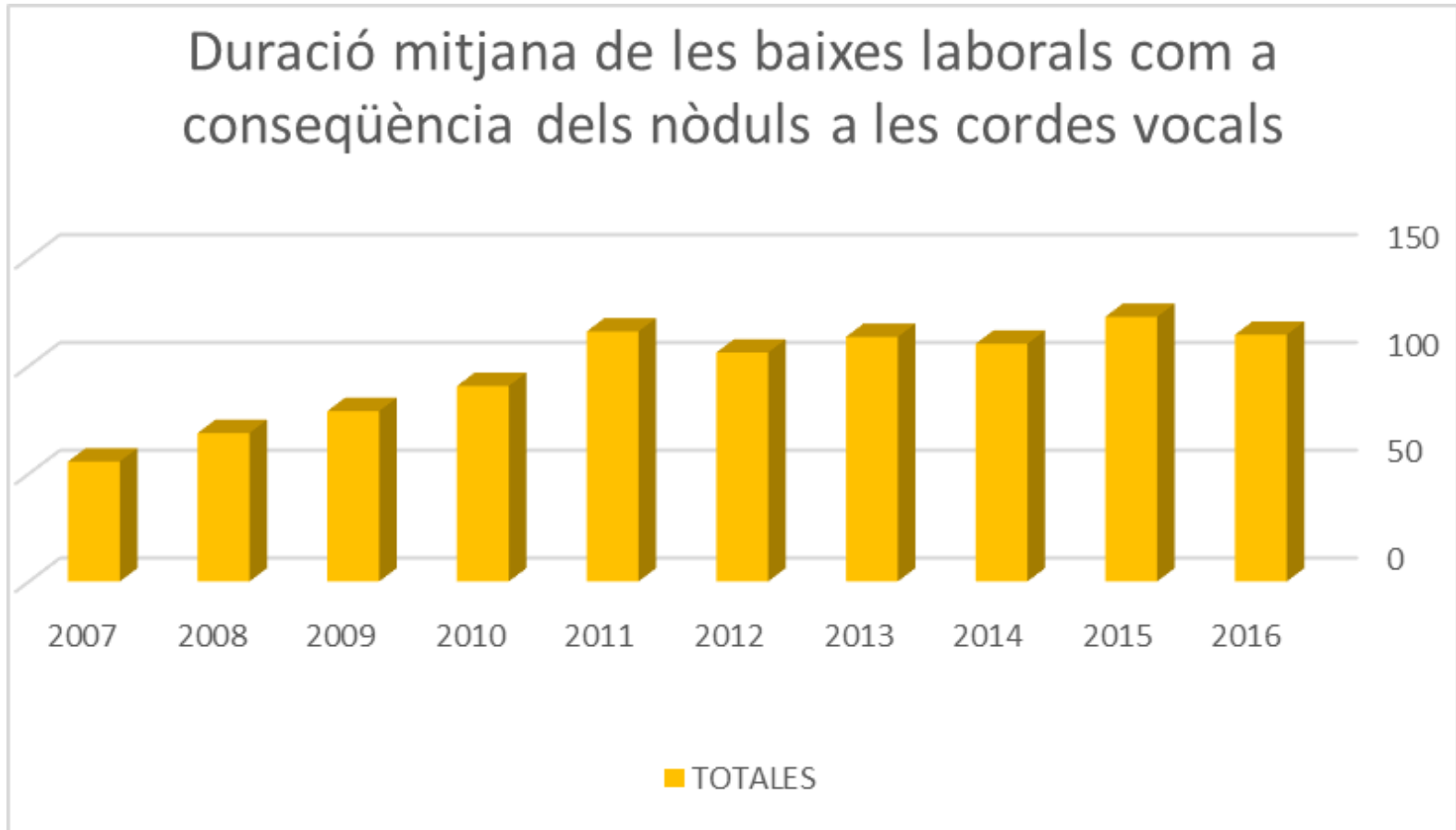
Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

- El 20-30% de la població laboral utilitza la veu com a principal eina de treball.
- El 20 i el 50% dels UPV presenten disfonies al llarg de l'any laboral (3-9% en la població general).
- Població laboral 2018: Espanya 19.656.000 empleats (4.890.000 UVP). Catalunya 3.391.000 empleats (847.750 UVP)
- Visites UPV: 4,75% ITAT/MP vs 95,25 ITCC
- Els nòduls de CV apareixen molt majoritàriament en dones 80-95% segons estudis)



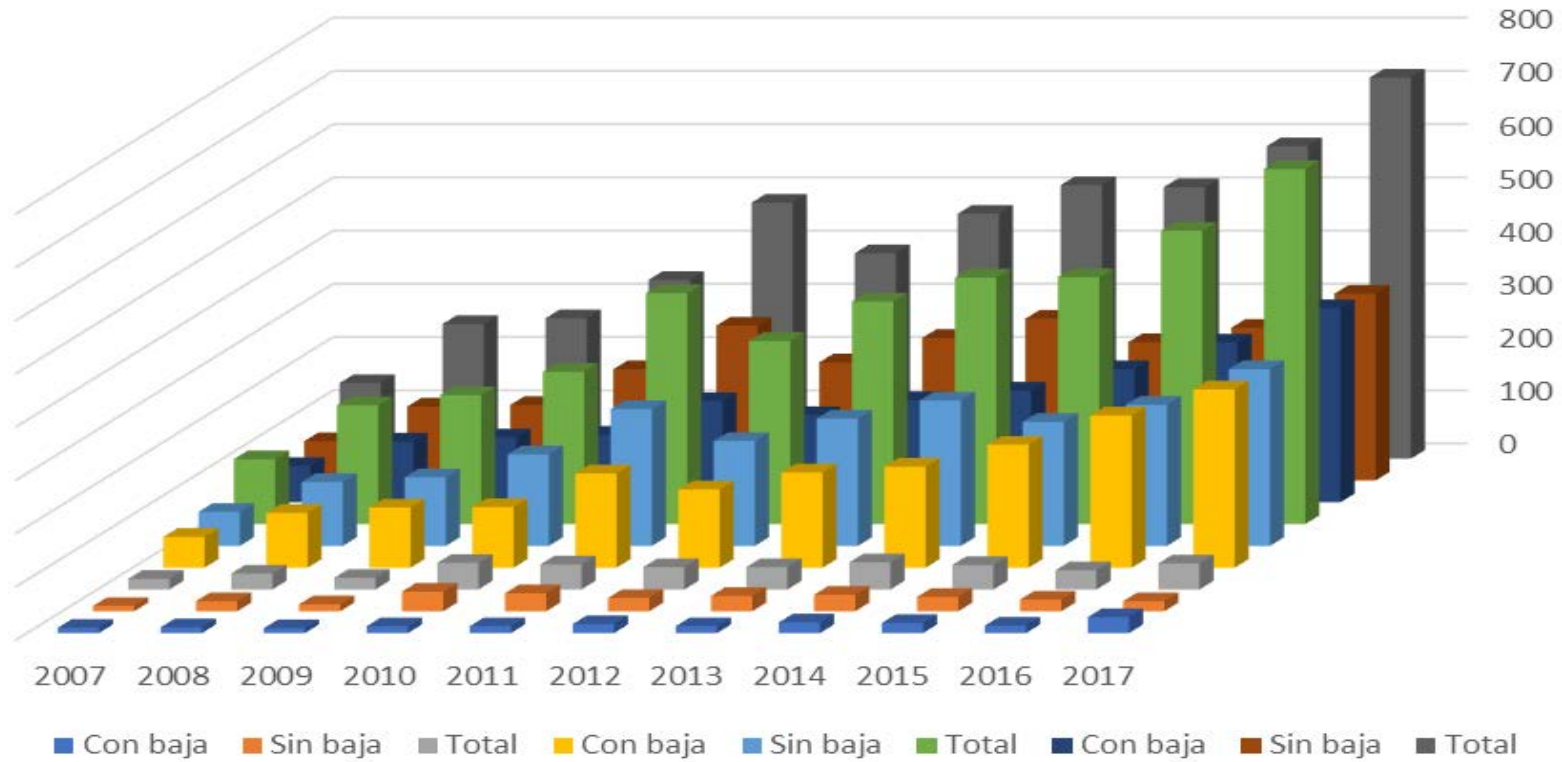
Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

Duració mitjana de les baixes laborals com a conseqüència dels nòduls a les cordes vocals



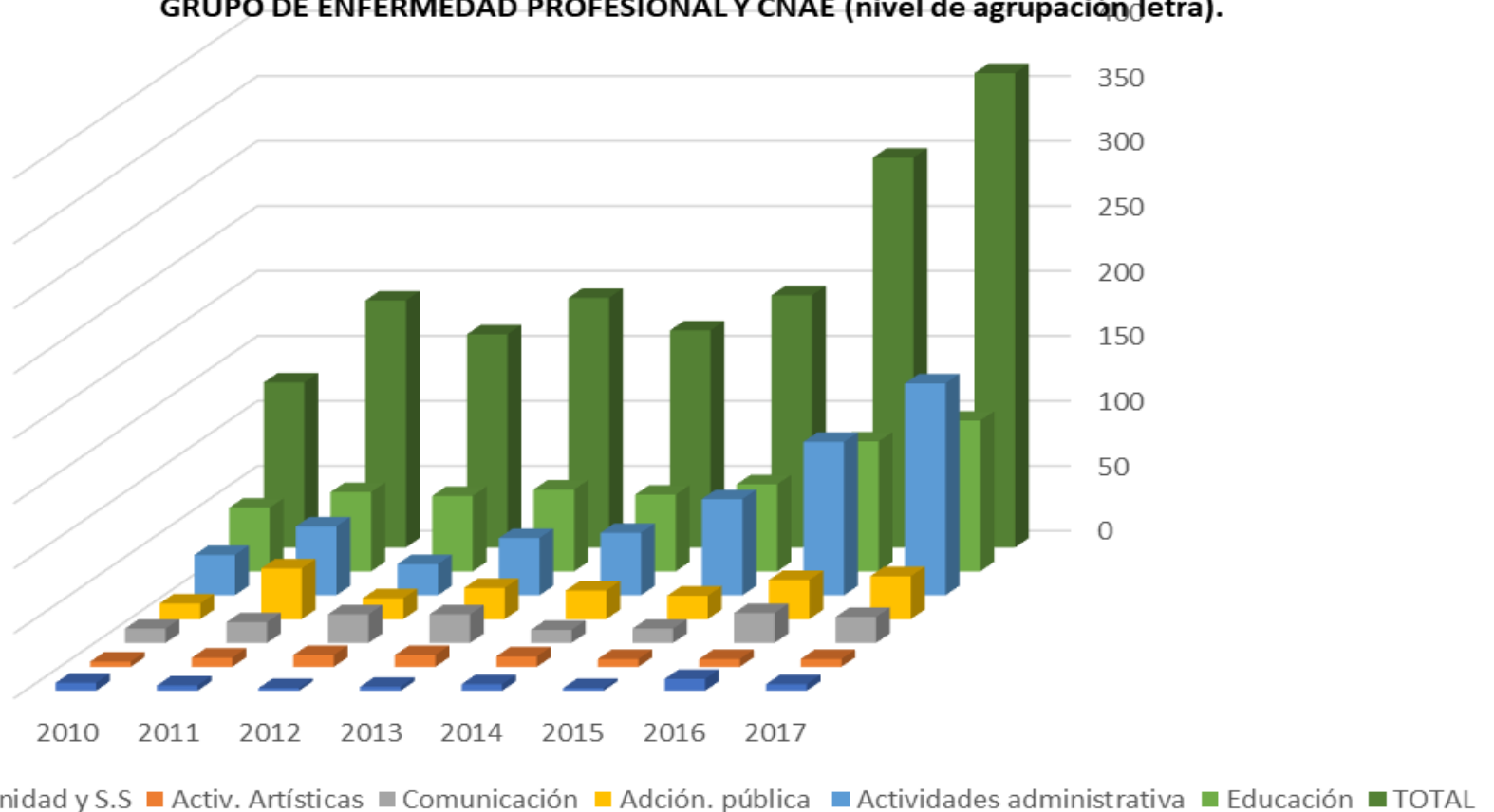
Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

Nòduls de les cordes vocals a causa dels esforços sostinguts de la veu per motius professionals (per sexes)



Patología laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

CEPROSS-4 (1). NÚMERO DE PARTES COMUNICADOS CON BAJA DISTRIBUIDOS POR GRUPO DE ENFERMEDAD PROFESIONAL Y CNAE (nivel de agrupación de tetra).



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



Tabla 15. Distribución de los partes cerrados notificados a CEPROSS según diagnóstico médico. Datos de 2007-2013

	N	%	
EPICONDILITIS LATERAL	22102	22,4	M/
SÍNDROME DEL TUNEL CARPIANO	14895	15,1	SI
TENOSINOVITIS DE LA MANO Y LA MUÑECA	13202	13,4	C
PÉRDIDA AUDITIVA POR RUIDO	7100	7,2	S
EPICONDILITIS MEDIAL/EPITROCLEITIS	5604	5,7	B
DERMATITIS ALÉRGICA DE CONTACTO	5238	5,3	L
PATOLOGÍA DE HOMBRO	4981	5,1	C
OTRAS TENDINITIS Y TENDINITIS SIN ESPECIFICAR	3114	3,2	F
DERMATITIS NO ESPECIFICADA	2542	2,6	C
OTRAS PATOLOGÍAS OSTEOMUSCULARES	2156	2,2	H
SINTOMAS, SIGNOS MAL DEFINIDOS	2002	2,0	C
ASMA	1362	1,4	S
DEDO EN GATILLO	1177	1,2	B
DERMATITIS IRRITANTE	1114	1,1	C
AFECCIONES CUERDAS VOCALES	1055	1,1	E
BURSITIS DE LA RODILLA	1026	1,0	S
SILICOSIS	923	0,9	T
LESIONES DEL NERVIIO CUBITAL	662	0,7	H
CONJUNTIVITIS	478	0,5	C
ALTERACIONES DE LA VOZ	465	0,5	N
OTRAS LES. MUSC.-ESQUEL. 2ª A TRAUMATISMOS	456	0,5	T
BURSITIS DEL CODO	442	0,4	A
OTRAS LESIONES DEL NERVIIO MEDIANO	396	0,4	CA
RINITIS	325	0,3	OT
ARTROSIS DEL CODO	315	0,3	HERPE
BRUCELOSIS	313	0,3	AGRANULOCITOSIS Y REOSTROFEMIA
ASBESTOSIS PULMONAR	283	0,3	CÁNCER CUTÁNEO
			6 0,0

EPISODIS DECLARATS COM MALALTIA PROFESSIONAL

1. MALALTIES OSTEOMUSCULARS
2. HIPOACUSIES
3. DERMATITIS
4. AFECCIONS DE LES CORDES VOCALS
5. ASMA LABORAL
6. ALTRES



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

ENFERMEDADES PROFESIONALES DONDE PERSISTEN LOS MAYORES FOCOS DE ENFERMEDADES

Grupo 2: Enfermedades profesionales causadas por agentes físicos

AGENTE	CODEP
D - Enfermedades provocadas por posturas forzadas y movimientos repetitivos en el trabajo; enfermedades por fatiga e inflamación de las vainas tendinosas, de tejidos peritendinosos e inserciones musculares y tendinosas.	2D0101 2D0201 2D0301
F - Enfermedades provocadas por posturas forzadas y movimientos repetitivos en el trabajo: parálisis de los nervios debidos a la presión	2F0201
L - Nódulos de las cuerdas vocales a causa de los esfuerzos sostenidos de la voz por motivos profesionales.	2L0101

Las actividades económicas en que se concentran las repeticiones de estas enfermedades profesionales a lo largo de los años 2014, 2015 y 2016 son:

ACTIVIDADES DONDE PERSISTEN LOS MAYORES FOCOS DE ENFERMEDADES PROFESIONALES

1011 - Procesado y conservación de carne
1039 - Otro procesado y conservación de frutas y hortalizas
1071 - Fabricación de pan y de productos frescos de panadería y pastelería
2370 - Corte, tallado y acabado de la piedra
2410 - Fabricación de productos básicos de hierro, acero y ferroaleaciones
2711 - Fabricación de motores, generadores y transformadores eléctricos
2910 - Fabricación de vehículos de motor
2932 - Fabricación de otros componentes, piezas y accesorios para vehículos de motor
4711 - Comercio al por menor en establecimientos no especializados, con predominio en productos alimenticios, bebidas y tabaco
4719 - Otro comercio al por menor en establecimientos no especializados
6110 - Telecomunicaciones por cable
8121 - Limpieza general de edificios
8220 - Actividades de los centros de llamadas
8531 - Educación secundaria general



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

PROBLEMES A RESSOLDRE:

Baixes allargades innecessàriament

Costos enormes i evitables

Conseqüències d'un professional mal tractat:

- Abandonament professional
- Nens perjudicats en l'aprenentatge
- Clients insatisfets

No es registren els AL (Mutua Asepeyo (2013): **3**

Infradeclaració de la patologia existent, especialment en els homes (5-10%)

Endarreriments en el diagnòstic i el tractament



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



<https://sites.google.com/view/grup-eves-uab/inici>

Goolge: grupeves.cat



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



Jornada técnica
"La voz como
instrumento de trabajo"
14/04/2016 (Barcelona)



Patología laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



GUÍA CLÍNICA PARA EL ABORDAJE DE LA DISFONÍA CRÓNICA EN MEDICINA PRIMARIA Y MEDICINA DEL TRABAJO



¡CUIDA TU VOZ!

La voz es tu principal instrumento de comunicación y, para muchos, su principal herramienta de trabajo. El uso inadecuado, o en entornos poco apropiados, de la voz puede generar molestias y alteraciones.

¿CÓMO CUIDAR TU VOZ?

- 1. Aprende a usar tu voz.
- 2. Respira correctamente.
- 3. No grites.
- 4. Evita las ruidosas y largas charlas y discusiones del trabajo.
- 5. Bebe agua de esp en cantidad durante la exposición.
- 6. Si puedes, evita aire acondicionado y helados fríos.
- 7. Evita las estufas y calderas que calientan la voz.
- 8. Bebe los líquidos.

INFORMA AL SERVICIO DE PREVENCIÓN:

- 1. Si te sientes cansado/a cuando hablas.
- 2. Si tienes molestias al hablar.
- 3. Si necesitas el servicio de atención al cliente.
- 4. Si tienes dificultades para hablar.
- 5. Si te sientes cansado/a al hablar.
- 6. Si tienes molestias en la garganta.

Apuesta por una calidad de vida mejor para ti y tu entorno.



Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu



GRUP de VEU i Treball del Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo (2017)

- *Protocol Veu i Treball: Procediment Preventiu*
- *Protocol Veu i Treball: Vigilància de la Salut*
- *Protocol Veu i Treball: Formació*
- *Projecte de comunicació digital per el grup de Veu i Treball*





Patologia laboral relacionada amb l'ús professional de la veu

